

DI, Landbruget, Fiskerierhvervet, KL, Forsikring & Pension og de berørte ministerier.

3. Nærmere beskrivelse af ændringerne i de enkelte love

3.1. Lovforslaget vedrørende gennemførelse af miljøansvarsdirektivet

3.1.1. Miljøbeskyttelsesloven

3.1.1.1. Ændring af ansvarsgrundlaget

Med lovforslaget foreslås det at samle og ensarte ansvarsgrundlaget og øvrige bestemmelser for påbud om undersøgelser, forebyggelse og afhjælpning af forurening for så vidt angår forureninger, som sker efter den 30. april 2007.

Baggrunden for forslaget er i sammenhæng med implementeringen af miljøansvarsdirektivet et ønske om i øvrigt at samle og ensarte bestemmelserne om påbud over for forurening ved at sammenskrive de eksisterende påbudshjemler i jordforureningsloven og miljøbeskyttelsesloven. Med lovforslaget behandles alle forureninger sket efter den 30. april 2007 efter de samlede regler i miljøbeskyttelseslovens kapitel 8 a. Påbudskapitlet i jordforureningsloven ophæves i den forbindelse. Forureninger sket før den 30. april 2007 reguleres af de regelsæt, som de hidtil har været reguleret efter, men de relevante bestemmelser er nu samlet i miljøbeskyttelseslovens nye kapitel 8a. Der foreslås ingen ændringer i omfanget og karakteren af de foranstaltninger, der kan påbydes over for forureninger sket før den 30. april 2007 i forhold til gældende ret og praksis efter jordforureningsloven og miljøbeskyttelsesloven.

I den gældende jordforureningslov er der i dag et ubetinget forureneransvar for erhvervsmæssig og offentlig aktivitet suppleret af en bestemmelse om ansvaret for andre forureninger. Anvendelse af denne bestemmelse forudsætter, at forureneren har handlet uforsvarligt, eller at situationen er omfattet af strengere ansvarsregler, for eksempel færdselsloven. På dette ansvarsgrundlag meddeles påbud om undersøgelse og afhjælpende foranstaltninger.

Efter den gældende miljøbeskyttelseslov kan der meddeles påbud om, at undersøge og/eller afhjælp skader som følge af den forurening af naturressourcer, som ikke er omfattet af jordforureningsloven. Efter miljøbeskyttelsesloven kan der meddeles påbud om undersøgelse af forurening på grundlag af et tilsvarende ubetinget ansvar, men påbud om afhjælpning af forureningen kan alene meddeles, hvor forureningen er ulovlig og skyldes den ansvarliges fejl eller forsøm-

melse. Vurderingen af hvornår der foreligger fejl eller forsømmelser er meget streng i retspraksis.

Efter forslaget skal der fremover gælde et ubetinget forureneransvar for forurening som følge af erhvervsmæssig og offentlig aktivitet, suppleret af ansvar for andre forureninger. Dette ansvar for anden forurening fastlægges som i den gældende jordforureningslov, dvs. ansvaret for private forbliver et ansvar for uforsvarlig adfærd. Alle påbud om undersøgelse og afhjælpning af forurening forårsaget af erhvervsmæssig og offentlig aktivitet omfattet af miljøbeskyttelsesloven meddeles herefter på grundlag af det ubetingede forureneransvar.

Det ubetingede ansvar lempes dog i tilfælde hvor, forureneren godtgør, at forureningen/påvirkningen er i overensstemmelse med en udtrykkelig tilladelse, og at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd. Dette princip skal dog ikke gælde for forureninger, som hidtil har været omfattet af jordforureningsloven, der ikke indeholder en udtrykkelig undtagelse for skader, der er en følge af udtrykkeligt tilladte udledninger. Det (allerede gældende) ubetingede forureneransvar i jordforureningsloven fastholdes således.

I forhold til meddelelse af påbud om afhjælpende foranstaltninger over for forureninger vil lovforslaget således medføre en skærpelse af det gældende ansvarsgrundlag efter miljøbeskyttelsesloven. Denne skærpelse skal dog ses i lyset af, at det i praksis er sådan, at størstedelen af de skader, der forårsages af forureninger, er reguleret af jordforureningsloven.

3.1.1.2. Producentansvar

Der foreslås med lovforslaget som nævnt under pkt. 2.1.7. indført en deling af det ubetingede ansvar på et offentligt grundlag for forureninger ved erhvervsmæssig og offentlig anvendelse af pesticider og biocider og ved erhvervsmæssig anvendelse af handelsgødning til jordbrugsformål. Ansvaret deles mellem producenterne og brugerne, således at producenten bærer et ubetinget ansvar, hvis forureningen er sket som følge af produktets særlige egenskaber (udviklingsskader) eller som følge af en fejl i produktet og brugeren kan godtgøre, at dennes anvendelse beviseligt er sket efter forskrifterne for produktet. Hvis forureningen er sket som følge af brugerens håndtering af produkterne i strid med forskrifterne, brugsvejledningen eller lignende, bærer brugeren ansvaret (et skyldbaseret ansvar med omvendt bevisbyrde).

Baggrunden for delingen af ansvaret er, at forårsages der forurening ved korrekt anvendelse af et produkt som følge af produktets særlige egenskaber, bør ansvaret for en sådan forurening bæres af producen-